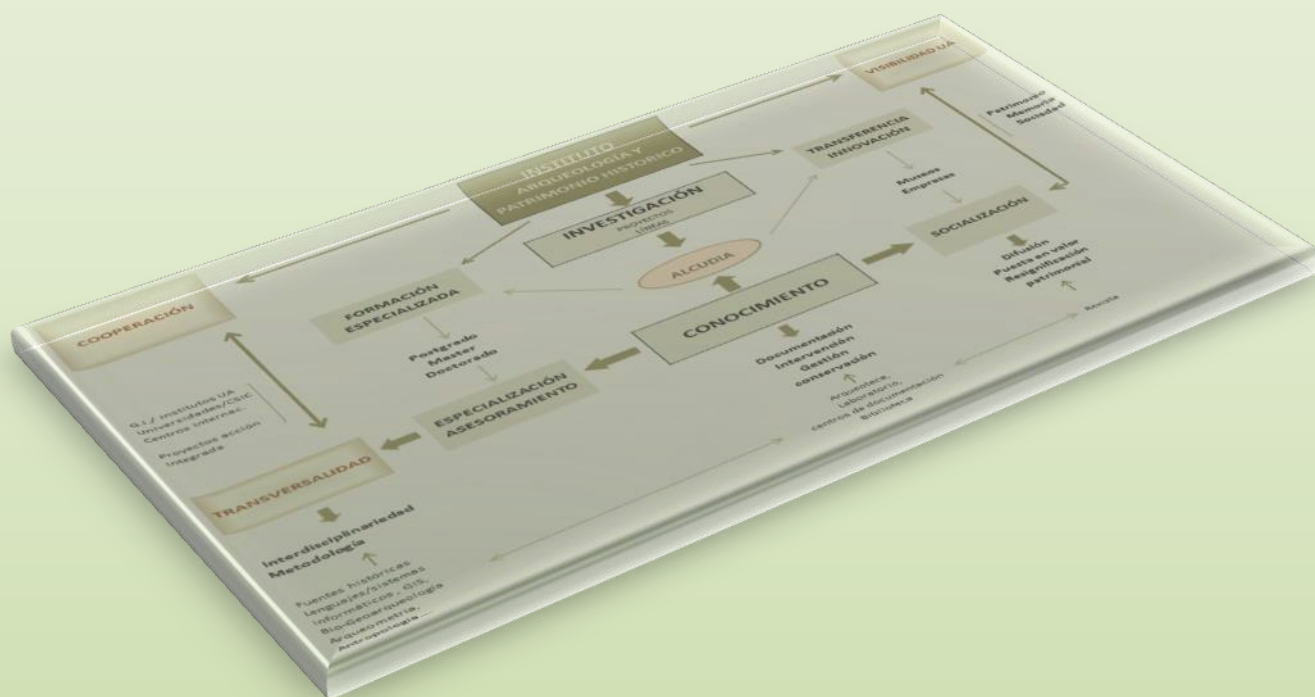

INSTITUT UNIVERSITARI D'INVESTIGACIÓ EN ARQUEOLOGIA I PATRIMONI HISTÒRIC

(INAPH)

MEMÒRIA 2016 I PLA D'ACTIVITATS 2017

UNIVERSITAT D'ALACANT
GENER 2017

Facultat de Filosofia i Lletres
Campus de San Vicent del Raspeig
Ap. Correus 99
E-03080 Alacant

I. PERSONAL ADSCRIT

1. DIRECTORA:

- Gutiérrez Lloret, Sonia

2. SECRETARI:

- Jover Maestre, Francisco Javier

3. PDI DOCTOR (Nom i % dedicació)

Abad Casal, Lorenzo.....	80%
Barciela López, Carlos	10%
Díez Sánchez, Juan José	10%
Doménech Belda, Carolina	80%
Esclapés Jover, Francisco Javier.....	50%
García Atiénzar, Gabriel.....	80%
Grau Mira, Ignasi.....	80%
Gutiérrez Lloret, Sonia	80%
Hernández Pérez, Mauro Severo	80%
Jover Maestre, Francisco Javier	80%
López Martínez, María Paz	80%
Lorrio Alvarado, Alberto José	80%
Louis Cereceda, Miguel.....	50%
Mesa Sanz, Juan Francisco.....	80%
Molina Vidal, Jaime.....	80%
Moratalla Jávega, Jesús.....	80%
Prados Martínez, Fernando	80%
Riquelme Quiñonero, María Teresa.....	50%
Romero Rameta, Alejandro	10%
Sala Sellés, Feliciano	80%
Sarabia Bautista, Julia.....	80%
Spairani Berrio, Yolanda.....	50%
Torregrosa Giménez, Palmira.....	80%

4. BECARIS I PERSONAL INVESTIGADOR EN FORMACIÓ

- Torres Gomáriz, Octavio

5. PAS ADMINISTRATIU

- Manuel Cano García

II. MEMÒRIA 2016

L'Institut Universitari d'Investigació en Arqueologia i Patrimoni Històric de la Universitat d'Alacant (INAPH) va ser creat el 19 de setembre de 2014 (Decret 149/2014. DOCV, n 7365/22.09.2014) i dotat d'òrgans de govern al llarg de 2015. En 2016 s'han incorporat a l'Institut sis nous membres: Francisco Javier Esclapés Jover del Departament d'Expressió Gràfica i Cartografia; Yolanda Spairani Berrio del Departament de Construccions Arquitectòniques; Jesús Moratalla Jávega, Palmira Torregrosa Giménez i Julia Sarabia Bautista, del Departament de Prehistòria, Arqueologia, Història Antiga, Filologia Grega i Filologia Llatina; María Teresa Riquelme Quiñonero del Departament d'Humanitats Contemporànies i Octavio Torres Gomáriz, com a nou becari d'investigació.

L'INAPH ha desenvolupat amb intensitat la seua activitat investigadora al llarg de 2016, destacant en particular l'obtenció de diversos projectes públics en convocatòries competitives. En l'àmbit nacional es van concedir dos nous Projectes R+D Excel·lència (Convocatòria 2016), del Programa Estatal de Foment de la Investigació Científica i Tècnica d'Excel·lència que se sumen als 5 projectes actius del Pla Nacional de R+D+i: el projecte HAR2016-76917-P *Fronteras marítimas y fortificación en el Mediterráneo occidental: las huellas de la eparchia púnica en el sudeste de Iberia*, i el projecte HAR2016-76586-P *Espacios sociales y espacios de frontera durante el Calcolítico y la Edad del Bronce en el Levante de la Península Ibérica*.

En programes autonòmics es van obtenir quatre Projectes d'investigació del Patrimoni arqueològic i paleontològic de Castella-la Manxa: Projecte "Tolmo de Minateda 2016", "Los accesos a la fortificación del poblado protohistórico de los Almadenes", "El poblado calcolítico de Vilches: caracterización radiocarbónica, ambiental y arqueométrica" i "La villa romana de Balazote"; mentre que La Generalitat Valenciana va finançar actuacions d'investigació i divulgació científica en els jaciments de Peña Negra, Cabezo Redondo i Bou Ferrer.

Així mateix s'han obtingut dos projectes d'investigació arqueològica del Programa Propi per al Foment de la R+D+I en la Universitat d'Alacant 2016, per a desenvolupar-se entre 2016 i 2017, els quals integren a professors i investigadors de la UA amb un marcat caràcter interdisciplinari i vocació de potenciar el coneixement i la tutela del patrimoni arqueològic de l'Alcúdia: el "Projecte Domus-La Alcudia: vivir en Illici" i el Projecte "Arqueología y socialización del conocimiento en La Alcudia de Elche. Las Termas Orientales y áreas circundantes (ASTERO)". En conseqüència, la captació de recursos de finançament, reforçada per diversos projectes municipals i privats (a Elx, la Romana, Guardamar o Menorca) constitueix un dels principals actius de l'INAPH.

Destaca igualment la difusió de l'activitat investigadora quant a publicacions, congressos i participació en cursos, seminaris i conferències dels membres de l'institut, que han dirigit 23 tesis doctorals defensades en l'annualitat. Quant a la sinergia investigadora s'han

reforçat els llaços amb altres projectes internacionals, com el projecte "Archéostrait" (DAI-CNRS/Université de Toulouse/TRACES) en Silla del Papa, en Cadis, i s'ha signat un conveni específic d'i+d entre la Universitat de Castella-la Manxa i la Universitat d'Alacant en matèria de documentació del Patrimoni arqueològic.

Respecte a l'oferta formativa es va complir el planificat en el pla de 2016 amb gran aprofitament i notable ressonància -cursos de la Convocatòria Rafael Altamira sobre Arqueologia en l'Alcúdia i la ciutat protohistòrica d'Herna i el curs dels dilluns amb l'Alcúdia-. El Curs d'especialització AutoCad 2D per a arqueòlegs es va cancel·lar per matrícula, però va tenir un gran èxit el Curs d'especialització Orígens Humans i cicle d'Evolució Humana realitzat en la Seu Universitària de la ciutat d'Alacant. L'exposició itinerant sobre els resultats del projecte HAR2012-32754, *Las huellas de las guerras civiles romanas en el sudeste de Hispania. Conflictos y transformación cultural*, es va inaugurar en la Sala Aifos de la UA, per a viatjar al MARQ i altres seus locals.

En l'actualitat l'INAPH desenvolupa un projecte científic competitiu en el camp de l'Arqueologia i el Patrimoni històric, participant en la reflexió contemporània sobre la intervenció, conservació i gestió de les restes patrimonials; s'ha prestat especial atenció a la visibilització de l'institut amb la potenciació de la pàgina web, amb la creació d'un perfil de Facebook institucional i amb l'activació de dues pàgines web de projecte vinculades.

1. Difusió de l'activitat investigadora

1.1. Publicacions

1.1.1. Llibres

Abad Casal, Lorenzo (coord.), L'Alcúdia d'Elx. Un passeig per la història i l'entorn, ISBN: 978-84-9717-428-2, Alacant, Universitat d'Alacant, L'Ordit (2016).

Abad Casal, Lorenzo (coord.), L'Alcúdia d'Elx. Un paseo por la historia y el entorno, ISBN: 978-84-9717-426-8, Alacant, Universitat d'Alacant, L'Ordit (2016).

Barciela López, Carlos; Ródenas, C. (eds): "Chemins de fer, chemins de sable: los espAñyles del Transahariano.", ISBN: 978-84-9717-433-6, Alacant, Publicacions de la Universitat d'Alacant, (2016).

Hernández Pérez, Mauro Severo; García Atiénzar, Gabriel; Barciela González, V: "Cabezo Redondo (Villena, Alacant)", ISBN: 978-84-16724-24-6, Alacant, Universitat d'Alacant, (2016).

R. Graells – **Lorrio Alvarado, Alberto José**: Problemas de cultura material. Los broches de cinturón de garfios con decoración a molde de la Península Ibérica (s. VII-VI a.C.). Treball presentat en el Servei de publicacions de la UA (en espera d'avaluació).

Moratalla Jávega, Jesús; Sellés Rodríguez, A.; Segura Herrero, G.: *La fullonica-tintoria de Plans (Villajoyosa, Alicante). Un establecimiento industrial en los albores de la Romanización*, Treball presentat en el Servei de publicacions de la UA (pendent d'avaluació).

G.P. Brogiolo, **Sarabia Bautista, Julia** (eds.): *Drena: insediamenti e paesaggi dai Longobardi ai nostri giorni, Mantova*. ISBN 978-88-99547-04-2. (2016).

1.1.2. Capítols de llibre

Abad Casal, Lorenzo: "José María Luzón, arquetipo de un Professor atípico" en "Navigare necesse est. Jornada científica dedicada a José María Luzón Nogué", ISBN: 978-84-608-9064-5, Madrid, Universitat Complutense de Madrid, pp. 33-37, (2016).

Abad Casal, Lorenzo: "Sobre Ilici i l'Alcúdia" en "L'Alcúdia d'Elx. Un passeig per la història i l'entorn", ISBN: 978-84-9717-428-2, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 13-18, (2016).

Abad Casal, Lorenzo: "Sobre Ilici y L'Alcúdia" en "L'Alcúdia d'Elx. Un paseo por la historia y el entorno", ISBN: 978-84-9717-426-8, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 13-18, (2016).

Abad Casal, L.; Cánovas Guillén, P.; Gamo Parras, B.; **Gutiérrez Lloret, S.**: "El Tolmo de Minateda: el camino desde el conocimiento hasta la divulgación", en B. Gamo y R. Sanz (coord.): *Actas de la I Reunión científica de arqueología de Albacete*, Institut d'estudis albacetenses "Don Juan Manuel", Excma. Diputació d'Albacete, Sèrie III, 16, ISBN 978-84-944819-3-2, Albacete, 91-104 (2016).

Abad Casal, Lorenzo; Charquero Ballester, Ana María: "Un ric propietari tenia un paviment del qual presumir: el mosaic bicrom de Casa Irles" en "L'Alcúdia d'Elx. Un passeig per la història i l'entorn", ISBN: 978-84-9717-428-2, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 76-79, (2016).

Abad Casal, Lorenzo; Charquero Ballester, Ana María: "Un rico propietario tenía un mosaico del que presumir: el mosaico bicromo de Casa Irles" en "L'Alcúdia d'Elx. Un paseo por la historia y el entorno", ISBN: 978-84-9717-426-8, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 76-79, (2016).

Abad Casal, Lorenzo; Ramos Molina, Alejandro: "Quién gestiona ahora todo esto" en "L'Alcúdia d'Elx. Un paseo por la historia y el entorno", ISBN: 978-84-9717-426-8, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 92-94, (2016).

Abad Casal, Lorenzo; Ramos Molina, Alejandro: "Qui gestiona ara tot això: la Fundació L'Alcúdia" en "L'Alcúdia d'Elx. Un passeig per la història i l'entorn", ISBN: 978-84-9717-428-2, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 92-94, (2016).

Sanz Gamo, R.; **Abad Casal, Lorenzo:** "Joaquín Sánchez Jiménez y el descubrimiento de la necrópolis de Ontur" en "De las ánforas al Museo. Estudios dedicados a Miguel Beltrán Lloris", ISBN: 978-84-9911-374-6, Saragossa, Institució Fernando el Catòlico, pp. 785-798, (2016).

Barciela López, Carlos: "¡Libraos de Marruecos!", en "Chemins de fer, chemins de sable: los espAnyles del Transahariano." ISBN: 978-84-9717-433-6, Alacant, Publicacions de la Universitat d'Alacant, pp. 35-56, (2016).

Barciela López, Carlos i López Ortiz, Mª Inmaculada: "La política agraria de la dictadura franquista en el marco de los regímenes corporativos de la primera mitad del siglo XX", en "Agro y política a uno y otro lado del Atlántico. Franquismo, salazarismo, varguismo y peronismo", ISBN: 978-950-793-241-0, Buenos Aires, Edicions Imago Mundi, pp. 1-30, (2016).

Díez Sánchez, Juan José: "Excursio sobre la formación y evolución del Gobierno del Territorio de la Comunidad Valenciana." en "Comentarios a la Ley de Ordenación del Territorio, Urbanismo y Paisaje de la Comunitat Valènciana. Ley 5/2014, de 25 de Juliol, de la Generalitat.", ISBN: 978-84-9119-008-0, València, Tirant Lo Blanch, pp. 41-116, (2016).

Díez Sánchez, Juan José: "En torno a la improrrogable revisión de las previsiones constitucionales y legales sobre el derecho de gracia", en "Memorial para la reforma del Estado. Estudios homenaje al Professor Santiago Muñoz Machado. Tomo I", ISBN: 978-84-259-1694-6, MADRID, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, pp. 735-757, (2016).

Díez Sánchez, Juan José: "Consideraciones Generales, Marco objetivo, competencial y Régimen transitorio de la Ley de Ordenación del Territorio, Urbanismo y Paisaje", en "Comentarios a la Ley de Ordenación del Territorio, Urbanismo y Paisaje de la Comunitat Valenciana. Ley 5/2014, de 25 de Juliol, de la Generalitat.", ISBN: 978-84-9119-008-0, València, Tirant Lo Blanch, pp. 117-156, (2016).

Doménech Belda, Carolina: "Las tierras del Vinalopó en época islámica" en "La conquista cristiana del Valle del Vinalopó. Territorio y fortalezas", ISBN: 978-84-16724-26-0, Alacant, Servei de Publicacions de la Universitat d'Alacant, pp. 23-41, (2016).

Doménech Belda, Carolina; Mellado Rivera, J.A. y Cañavate Castejón, V. "Estratos y monedas: el pórtico del complejo episcopal de El Tolmo de Minateda (Hellín, Albacete)" en "Actas de la I Reunión Científica de Arqueología de Albacete", ISBN: 978-84-944819-3-2, Albacete, Instituto de Estudios Albacetenses 'D. Juan Manuel', pp. 693-703, (2016).

García Atiénzar, Gabriel: "El Peñón de la Zorra (Villena, Alacant) y la caracterización del Campaniforme (2400-2100 cal AC) en el Alto Vinalopó" en "Del neolític a l'edat del

bronze en el Mediterrani occidental. Estudis en homenatge a Bernat Martí Oliver", ISBN: 978-84-7795-755-3, València, Diputació Provincial de València, pp. 365-377, (2016).

García Atiénzar, Gabriel: "El Peñón de la Zorra (Villena, Alacant, Spain): change and continuity in settlement pattern during Bell Beaker" en "Analysis of the Economic Foundations Supporting the Social Supremacy of the Beaker Groups. Proceedings of the XVII UISPP World Congress (17 September, Burgos, Spain): Volume 6 / Session B36", ISBN: 9781784913076, Oxford, Archaeopress - Publishers of British Archaeological Reports, pp. 129-140, (2016).

Grau Mira, Ignasi: "Conquista e implantación romana en la Contestania central (ss. II-I a.C.)" en "Fortificacions i Control del Territori a la Hispania Republicana" , ISBN: 978-84-7956-156-7, Barcelona, , Pòrtico, pp. 109-136., (2016).

Grau Mira, Ignasi.: Investigaciones con técnicas no destructivas del paisaje rural antiguo en el área oriental de Iberia. En Maigral, V. (ed.) La investigación arqueológica con técnicas no destructivas. ISBN: 978-84-00-10112-1, Madrid-Mérida, Annexes de AEspA, pp. 263-280. (2016)

Grau Mira, Ignasi: Los SIG y el análisis del paisaje ibérico en el área oriental de Iberia. En Mínguez García, M. C y Capdevila Montes, E. (coord.), Manual de tecnologías de la información geográfica aplicadas a la arqueología, Ed. Museo Arqueológico Regional: Ilustre Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de la Comunidad de Madrid, ISBN: 978-84-451-3539-6, Madrid, pp 111-132. (2016).

Grau Mira, Ignasi: "Qué hi havia al seu voltant: El marc geogràfic de Ilici i l'ocupació del territori" en "L'Alcúdia d'Elx. Un passeig per la història i l'entorn", ISBN: 978-84-9717-428-2, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 25-27, (2016).

Grau Mira, Ignasi: "Qué había a su alrededor: El marco geográfico de Ilici y la ocupación del territorio" en "L'Alcúdia d'Elx. Un paseo por la historia y el entorno", ISBN: 978-84-9717-426-8, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 25-27, (2016).

Gutiérrez Lloret, Sonia: "La mirada del otro: al-Andalus", en Molinari, Alessandra; Santangeli Valenzani, Riccardo; Spera, Lucrezia (dirs.), L'archeologia della produzione a Roma (secoli V-XV): atti del Convegno Internazionale di Studi, Roma, 27-29 Març 2014. Roma: École française de Rome; Bari: Edipuglia, 2016. (Collection de l'École française de Rome; 516). ISBN 978-88-7228-778-1, pp. 583-596 (2016).

Cañavate Castejón, V.; **Gutiérrez Lloret, Sonia:** "Casas y cosas II: un nuevo ejemplo de vivienda islámica en el Tolmo de Minateda (Hellín, Albacete)", en B. Gamó y R. Sanz (coord.): Actas de la I Reunión científica de arqueología de Albacete, Instituto de estudios albacetenses "Don Juan Manuel", Excma. Diputació d'Albacete, Sèrie III, 16, ISBN 978-84-944819-3-2, Albacete, 761-773 (2016).

Gutiérrez Lloret, Sonia: "Pero no debemos olvidar la importancia de lo modesto: Una pobre cazuela de cocina", en "L'Alcúdia d'Elx. Un paseo por la historia y el entorno", ISBN: 978-84-9717-426-8, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 80-82, (2016).

Gutiérrez Lloret, Sonia: "Però no hem d'oblidar la importància de les coses modestes: Una pobra cassola de cuina", en "L'Alcúdia d'Elx. Un passeig per la història i l'entorn", ISBN: 978-84-9717-428-2, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 80-82, (2016).

Gutiérrez Lloret, Sonia; Lorenzo de San Román, Lorenzo: "Y a la mitad de su existencia, los romanos se hicieron cristianos: el cristianismo y la sede episcopal", en "L'Alcúdia d'Elx. Un paseo por la historia y el entorno", ISBN: 978-84-9717-426-8, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 35-37 (2016).

Gutiérrez Lloret, Sonia; Lorenzo de San Román, Lorenzo: "I cap a la meitat de la seua existencia, els romans es van fer cristians: El cristianisme i la seu episcopal", en "L'Alcúdia d'Elx. Un passeig per la història i l'entorn", ISBN: 978-84-9717-428-2, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 35-37 (2016).

Gutiérrez Lloret, Sonia; Lorenzo de San Román, Lorenzo: "También hubo un después: La Alcudia después de Ilici", en "L'Alcúdia d'Elx. Un paseo por la historia y el entorno", ISBN: 978-84-9717-426-8, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 38-40, (2016).

Gutiérrez Lloret, Sonia; Lorenzo de San Román, Lorenzo: "També hi va haver un després: La Alcudia després d'Ilici", en "L'Alcúdia d'Elx. Un passeig per la història i l'entorn", ISBN: 978-84-9717-428-2, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 38-40, (2016).

Gutiérrez Lloret, Sonia. Memorias de una Dama. La Dama de Elche como "lugar de Memoria", en "El Franquismo y la apropiación del pasado", Madrid (e.p)

Gutiérrez Lloret, S. i Sarabia Bautista, J.: "El episcopio del complejo religioso de época visigoda del Tolmo de Minateda. Últimos datos arqueológicos sobre su arquitectura y función", en B. Gamo y R. Sanz (coord.): Actas de la I Reunión científica de arqueología de Albacete, Instituto de estudios albacetenses "Don Juan Manuel", Excma. Diputació d'Albacete, Sèrie III, 16, ISBN 978-84-944819-3-2, Albacete, pp. 705-722, (2016).

Hernández Pérez, Mauro Severo: "Roques y montañas sagradas en las Canarias Prehispánicas" en "Paisaje, cultura territorial y vivencia de la Geografía. Libro homenaje al Professor Alfredo Morales Gil", ISBN: 978-84-16724-03-1, Alacant, Publicacions de la Universitat d'Alacant, pp. 797-814, (2016).

Jover Maestre, Francisco Javier i López Padilla, J.A.: "Nuevas bases para el estudio de las comunidades campesinas de la Edad del Bronce en el Levante peninsular: el asentamiento de Terlinques (Villena, Alacant)". Del neolític a l'edat del bronze en el Mediterrani occidental. Estudis en Homenatge a Bernat Martí Oliver. Treballs Varis del SIP 119, pp. 427-449. ISBN: 978-84-7795-755-3, (2016).

Jover Maestre, Francisco Javier; Morales, F.; **Torregrosa Giménez, Palmira**; Camacho, P.; Mataix, J.J.; Pastor, M.; García, G.; **Lorrio Alvarado, Alberto José** i **Hernández Pérez, Mauro Severo**: “Viejas aunque nuevas metodologías de enseñanza-aprendizaje: los talleres de experimentación lítica prehistórica como herramientas de formación docente”. XIII Jornades de xarxes d’investigació en docència universitària, pp. 1291-1305, ISBN: 978-84-606-8636-1, (2016)

López Martínez, Mª Paz, C. Ruíz Montero: «Parthenope’s Novel: P.Oxy. 435 Revisited», in J. G. Montes Cala, R. J. Gallé Cejudo, M. Sánchez Ortiz de Landaluce, T. Silva Sánchez (eds.), Fronteras entre el verso y la prosa en la literatura helenística y helenístico-romana, Bari, Levante Ed. 479-489, (2016),

López Martínez, Mª Paz i C. Ruíz Montero: «Parthenope’s Novel: P.Berol. 7927 +9588 + Revisited», en T. Derda, A. Lajtar, J. Urbanik (eds.), Proceedings of the 27th International Congress of Papyrology, Warsaw 29.07—3.08 2013, Raphael Taubenschlag Foundation, Varsovia 2016, pp. 235-250, (2016).

R. Graells i **Lorrio Alvarado, Alberto José**: Pero la Dama no estaba sola: El torso de guerrero con pectoral, en L. Abad Casal (ed.), L’Alcúdia d’Elx. Un paseo por la historia y el entorno, Universitat d’Alacant, pp. 62-64, (2016).

R. Graells i **Lorrio Alvarado, Alberto José**: Però la Dama no estava sola: El tors de guerrer amb pectoral, en L. Abad Casal (ed.), L’Alcúdia d’Elx. Un passeig per la història i l’entorn, Universitat d’Alacant, pp. 62-64, (2016).

Lorrio Alvarado, Alberto José: La guerra y el armamento celtibérico: estado actual, en R. Graells i Fabregat – D. Marçli (eds.), Armas de la Hispania prerromana Waffen im vorrömischen Hispanien. Actas del Encuentro Armamento y arqueología de la guerra en la Península Ibérica prerromana (s. VI-I a. C.): problemas, objetivos y estrategias, Madrid, 2014), Römisch-Germanischen Zentralmuseums, Band 24, Mainz, 2016: 229-272. ISBN 978-3-88467-260-0. ISSN 1862-4812, (2016).

R. Graells i **Lorrio Alvarado, Alberto José**: Helmets in the waters of the Iberian Peninsula: ritual practices and data for discussion, en M. Egg, A. Naso y R. Rollinger (eds.) Waffen für die Götter. Waffenweihungen in Archäologie und Geschichte. Akten der internationalen Tagung am Institut für Archäologien der Leopold-Franzens-Universität, Innsbruck, 6.-8. März 2013, Römisch-Germanischen Zentralmuseums, Band 28, Mainz 2016, pp. 143-152. ISBN 978-3-88467-263-1. ISSN 1862-4812, (2016).

Lorrio Alvarado, Alberto José i J.L. Simón: El oppidum ibérico de El Castellar de Meca y su territorio en la provincia de Albacete, Congrès d’Arqueologia d’Albacete, Albacete, pp. 419-438. (2016).

J. Álvarez Sanchís; **Lorrio Alvarado, Alberto José** i G. Ruiz Zapatero: Los primeros elementos de hierro en Iberia, Homenatge a la professora Concepción Blasco Bosqued, annexos a CuPAUAM, 2, Madrid, pp. 149-165, (2016).

Lorrio Alvarado, Alberto José; Sánchez de Prado, Mª D.: "Nuevos anillos prerromanos con decoración ecuestre" en "De las ánforas al Museo. Estudios dedicados a Miguel Beltrán Lloris", ISBN: 978-84-9911-374-6, Saragossa, Institució Fernando el Católico, pp. 563-575, (2016).

Mesa Sanz, Juan Francisco: "Mis restos son pasto de aves carroñeras". Antigüedad clásica y recuperación de la memoria en Zurita.", en "Raúl Zurita. Alegoría de la desolación y la esperanza", ISBN: 978-84-9895-182-0, Madrid, Visor Libros S.L., pp. 303-324, (2016).

Mesa Sanz, Juan Francisco: "La vida de las palabras: crisis, bellum et religio.", en "Crisis, Guerra y religión en el Mundo Antiguo. Una perspectiva multidisciplinar. Actas Primeras Jornadas predoctorales CDL Alacant (29 al 31 de Maig de 2013).", ISBN: 978-84-617-6114-2, Alacant, Il·lustre Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències d'Alacant, pp. 19-30, (2016).

Moratalla Jávega, Jesús: "La ciutat ibèrica", en Abad Casal, L. (ed.): *L'Alcúdia d'Elx. Un passeig per la història i l'entorn*, ISBN: 978-84-9717-428-2, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 26-28.

Moratalla Jávega, Jesús: "Pobles mediterranis de l'entorn", en Abad Casal, L. (ed.) *L'Alcúdia d'Elx. Un passeig per la història i l'entorn*, ISBN: 978-84-9717-428-2, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 32-34.

Moratalla Jávega, Jesús; Rouillard, Pierre: "Les pedreres antigues", en Abad Casal, L. (ed.) *L'Alcúdia d'Elx. Un passeig per la història i l'entorn*, ISBN: 978-84-9717-428-2, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 65-67.

Moratalla Jávega, Jesús: "La ciudad ibérica", en Abad Casal, L. (ed.) *L'Alcúdia d'Elx. Un paseo por la historia y el entorno*, ISBN: 978-84-9717-426-8, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 26-28.

Moratalla Jávega, Jesús: "Pueblos mediterráneos del entorno", en Abad Casal, L. (ed.) *L'Alcúdia d'Elx. Un paseo por la historia y el entorno*, ISBN: 978-84-9717-426-8, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 32-34.

Moratalla Jávega, Jesús; Rouillard, Pierre: "Las canteras antiguas", en Abad Casal, L. (ed.) *"L'Alcúdia d'Elx. Un paseo por la historia y el entorno"*, ISBN: 978-84-9717-426-8, Alacant, Universitat d'Alacant, pp. 65-67.

Castañeda, V.; Costela, Y.; García, I.; **Prados Martínez, Fernando:** "La necrópolis prehistórica de los Algarbes (Tarifa, Cádiz). Síntesi de las campañas arqueológicas de 2012 y 2013". *Encontro de Arqueologia do Sudoeste*. pp. 107-123. Servei de Publicacions de la Universitat de Huelva, ISBN 978-84-616-6306-4, (2016).

Prados Martínez, Fernando; García Jiménez; I: "El proyecto de recuperación de la necrópolis oriental de Baelo Claudia (2009-2011)". *II Jornadas Internacionales de Baelo Claudia. Nuevas Investigaciones*. pp. 177-214. Junta d'Andalusia, ISBN 978-84-9959-214-5, (2016).

Riquelme Quiñonero, Mª Teresa: Los espacios para el ocio de la oligarquía alicantina en el siglo XIX. En E. Cutillas (coord.), *La diversidad en la investigación humanística. Actas de las V Jornadas de Investigación de la Facultad de Filosofía y Letras*, pp. 39-45, Alacant: Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat d'Alacant, (2016).

Riquelme Quiñonero, Mª Teresa, Quiles, V. y Martínez, M.: Las herramientas digitales y recursos turísticos al servicio de la divulgación de los valores patrimoniales y paisajísticos de Sant Joan d'Alacant. En R. Roig-Vila (ed.), *EDUcación y TECnología desde la investigación y la innovación educativa* (pp. 347-348). Barcelona: Edicions OCTAEDRO, (2016).

Riquelme Quiñonero, Mª Teresa, V. y Martínez, M.: La educación y el turismo como herramientas clave para la preservación de los recursos patrimoniales de Sant Joan d'Alacant. En *Tecnología, innovación e investigación en los procesos de enseñanza-aprendizaje*, ISBN: 978-84-9921-848-9. [Inèdit].

Sarabia Bautista, Julia et al.: "I paesaggi dell'incolto", in G.P. Brogiolo, J. Sarabia Bautista (eds.), *Drena: insediamenti e paesaggi dai Longobardi ai nostri giorni*, Mantova, pp. 141-168, (2016).

Sarabia Bautista, Julia, S. Vicenzi: "La produzione dei paesaggi agrari e dell'incolto a partire dal catasto austriaco e altri documenti", in G.P. Brogiolo, J. Sarabia Bautista (eds.), *Drena: insediamenti e paesaggi dai Longobardi ai nostri giorni*, Mantova, pp. 169-196, (2016).

Sarabia Bautista, J.: "El paisaje rural y suburbano del Tolmo de Minateda (Hellín) durante la Antigüedad Tardía y la Alta Edad Media", en B. Gamó y R. Sanz (coord.): *Actas de la I Reunión científica de arqueología de Albacete, Instituto de estudios albacetenses "Don Juan Manuel"*, Excma. Diputació d'Albacete, Sèrie III, 16, ISBN 978-84-944819-3-2, Albacete, pp. 723-744, (2016).

1.1.3. Articles

Abad Casal, Lorenzo; Gutiérrez Lloret, Sonia; Gamó Parras, B.; Cánovas Guillén, P.: "El Tolmo de Minateda (Caleidoscopio, Arqueología)", *La Aventura de la Historia*, pp. 72-75, (2016).

Díez Sánchez, Juan José: "Prólogo al libro *El régimen Jurídico del Nuevo Procedimiento Administrativo Común. Thomson Reuters - Aranzadi*", *El régimen Jurídico del Nuevo Procedimiento Administrativo Común. Thomson Reuters - Aranzadi*, pp. 29-36, (2016).

Doménech Belda, Carolina: "Monedas, rebeldes y ribat-s a finales del Emirato andalusí", *Archeologia Medievale*, vol. XLIII, pp. 277-287, (2016).

Doménech Belda, Carolina. "Fatimíes y Taifas: la moneda de oro fatimí en al-Andalus", *Al-Qantara*, vol. 37, pp. 199-232, (2016).

García Atiénzar, Gabriel; Alba Luzón, M.; Saura Gil, P.J.; Poveda Hernández, E.: "La fase I del poblado prehistórico del Peñón de la Zorra (Villena, Alacant): secuencia arquitectónica, registro cerámico y patrón de asentamiento durante el Campaniforme", *Bilyana*, vol. 1, pp. 47-55, (2016).

Grau Mira, Ignasi: "Archaeological surveys in areas with a high density of artefacts: analysis and interpretation proposals", *Quaternary International*. (2016): <http://dx.doi.org/10.1016/j.quaint.2015.12.063>

Grau Mira, Ignasi; Gutiérrez Lloret, Sonia; Doménech Belda, Carolina; Sarabia Bautista, Julia 2016: "El congreso de máster: una propuesta didáctica del Máster de Arqueología de la Universidad de Alicante", *DAMA. Documentos de Arqueología y Patrimonio Histórico*. 1, pp. 237-254 (doi:10.14198/dama.2016.1.16), (2016).

Grau Mira, Ignasi. "Forging communities: coalitions, identity symbols and ritual practices in Eastern Iberia Iron Age", *World Archeology*, vol. 48, pp. 110-124, (2016).

Grau Mira, Ignasi; Segura Martí, J.M.: "L'assentament ibèric del Cabeçó de Mariola (Alfafara, Alacant; Bocairent, València): plantejaments i primers resultats de la recerca.", *Recerques del Museu d'Alcoi*, vol. 25, pp. 69-80, (2016).

Martínez Núñez, M. A.; **Gutiérrez Lloret, S.** i Amorós Ruiz, V.: "Un mensaje en la botella: escritura árabe en contexto. Un ejemplo de El Tolmo de Minateda", *Debates en Arqueología Medieval*, pp. 11-39, (2016).

Hernández Pérez, Mauro Severo; Ferrer, P.; Mataix Albiñana, J.: "La Edad del Bronce en las tierras de El Comtat (Alacant). La colección del Centre d'Estudis Contestans", *Alberri*, vol. 26, pp. 61-169, (2016).

Hernández Pérez, Mauro Severo; García Atiénzar, Gabriel; Barciela González, V.; Mataix Albiñana "Cabezo Redondo 2014 y 2015. (Villena, Alacant). Arqueología, difusión y puesta en valor de un yacimiento de la Edad del Bronce", *Bilyana*, vol. 1, pp. 67-71, (2016).

Gutiérrez Lloret, Sonia i Sarabia Bautista, Julia: "El episcopio del complejo religioso de época visigoda de El Tolmo de Minateda. Últimos datos arqueológicos sobre su arquitectura y función", *I Reunión Científica i d'Arqueologia d'Albacete* (22-23 de gener de 2015), Albacete (2016).

Barciela González, V.; Ferrer, P.; Catalá, E.; **Hernández Pérez, Mauro Severo.** "Nuevos abrigos y nuevas imágenes en el arte rupestre en la Comunidad Valenciana", *Alberri*, vol. 26, pp. 58-, (2016).

Mora, A.; Delgado-Huertas, A.; Granados-Torres, A.; Contreras, F.; **Jover Maestre, Francisco Javier** i López Padilla, J.A.: "The isotopic footprint of irrigation in the western Mediterranean basin during the Bronze Age: the settlement of Terlinques, southeast Iberian peninsula". *Vegetation history and Archeobotanic*, 25, pp. 459-468. <http://dx.doi.org/10.1007/s00334-016-0560-4>, (2016).

Jover Maestre, Francisco Javier; Lorrio Alvarado, Alberto José i Díaz Tena, M.A.: "El Bronce final en el levante de la península Ibérica: bases arqueológicas y periodización". *Complutum*, 27(1), pp. 81-108. ISSN: 1131-6993. <http://dx.doi.org/10.5209/CMPL.53218>, (2016).

Jover Maestre, Francisco Javier; Martínez, S.; Pastor, M.; Poveda, E. i López Padilla, J.A.: "Los asentamientos de pequeño tamaño de la Edad del Bronce en tierras Valencianas: a propósito del Cabezo del Polovar (Villena, Alacant)". *Recerques del Museu d'Alcoi*, 25, pp. 47-68. ISSN 1135-2663, (2016).

Jover Maestre, Francisco Javier; Martínez, S.; Pastor, M.; Poveda, E.: "Excavaciones arqueológicas en el área central del yacimiento de la Edad del Bronce del Cabezo del Polovar (Villena, Alacant)". *Bilyana*, 1, pp. 56-66, (2016).

Jover Maestre, Francisco Javier; Pastor, M., Martínez, I. i Vilaplana, E.: "El uso de la cal en la construcción durante la prehistoria reciente en el levante de la península ibérica: nuevas aportaciones para su identificación". *Arqueología de la arquitectura*, 13, e039. ISSN: 1695-2731. <http://dx.doi.org/10.3989/arqarqt.2015.i12>, (2016).

Jover Maestre, Francisco Javier i Torregrosa Giménez, Palmira: "Las unidades domésticas de los primeros grupos neolíticos en el este de la península Ibérica". *Munibe*, 67, en prensa. ISSN: 1132-2217, (2016).

Lorrio Alvarado, Alberto José i J. Trelis: "Penya Negra–Herna. Apuntes de un gran proyecto", *Crevillente, Semana Santa 2016, Crevillent*, pp. 279-281, (2016).

P. Camacho; R. Graells i **Lorrio Alvarado, Alberto José:** "Fíbulas de bronce dorado con puente decorado con triángulos y resorte cubierto: aproximación a un nuevo tipo de fíbula peninsular", *Zephyrus LXXVIII Julioll-desembre 2016*, pp. 67-85, (2016).

Lorrio Alvarado, Alberto José; M. Torres i S. Pernas: "Puntas de flecha orientalizantes en contextos urbanos del Sureste de la Península Ibérica: Peña Negra, La Fonteta y Meca". *CuPAUAM*, 42, 2016, pp. 9-78. (2016).

Jover Maestre, Francisco Javier; Lorrio Alvarado, Alberto José; Díaz, M^aA.: "El Bronce Final en el Levante de la península Ibérica: bases arqueológicas y periodización", *Complutum*, vol. 27, pp. 81-108, (2016).

Lorrio Alvarado, Alberto José; Pernas, S.; Torres, M.: "Puntas de flecha orientalizantes en contextos urbanos del Sureste de la Península Ibérica: Peña Negra, La Fonteta y Meca", *Cuadernos de Prehistoria y Arqueología de la Universidad Autónoma de Madrid*, vol. 42, pp. 9-78, (2016).

Ordóñez, S.; La Iglesia, A.; **Louis Cereceda, Miguel** i Garcia-del-Cura, M.A.: "Mineralogical evolution of salt over nine years, after removal of efflorescence and saline crusts from Elches Old Bridge (Spain)", *Construction and Building Materials*, vol. 112, pp. 342-354, (2016).

Martínez Martínez, C. i **Molina Vidal, Jaime**: "La villa de la C/ Olimpo y la organización territorial de la periferia urbana de Lucentum (Alacant)", *Pyrenae*, vol. 47, pp. 165-189, (2016).

Mateo Corredor, D. i **Molina Vidal, Jaime**: "Archaeological Quantification of Pottery: The rims Count Adjusted using the Modulus of Rupture (MR)", *Archaeometry*, vol. 58, pp. 333-346, (2016).

Adroher Auroux, A.M.; Carreras Monfort, C; de Almeida, R.; Fernández Fernández, A.; **Molina Vidal, Jaime** i Viegas,C.: "Registro para la cuantificación de cerámica arqueológica: estado de la cuestión y una nueva propuesta. Protocolo de Sevilla (prcs/14)", *Zephyrus*, pp. 87-110, (2016).

Prados Martínez, Fernando; Jiménez Vialas, H.: "La materialidad de la muerte en la necrópolis de Baelo Claudia. Ritos y creencias en contexto. The materiality of death in the necropolis of Baelo Claudia. Rites and beliefs in context". *Archivo EspAnyl de Arqueología*. 89, pp. 273-291. ISSN 0066-6742, (2016).

Prados Martínez, Fernando: "Manuel Bendala Galán, «Hijos del rayo. Los Barca y el dominio cartaginés en Hispania» Reseña crítica". *Mélanges de la Casa de Velázquez*. 46, pp. 307-308. ISSN 0076-230X, (2016).

Riquelme Quiñonero, Mª Teresa: "La identidad de la oligarquía alicantina a través de la arquitectura residencial decimonónica de la huerta. Un caso de estudio central". *Revista Arkeogazte Aldizkaria*, 6, 91-108, (2016).

Salazar-García D.C.; **Romero Rameta, Alejandro**; García-Borja P.; Subirà M.E. i Richards, M.P.: A combined dietary approach using isotope and dental buccal-microwear analysis of human remains from the Neolithic, Roman and Medieval periods from the archaeological site of Tossal de les Basses (Alacant, Spain). *Journal of Archaeological Science*, 6, pp.610-619. ISSN: 0305-4403, (2016).

Galbany, J.; Imanizabayo, O.; **Romero Rameta, Alejandro**; Vecellio, V.; Glowacka, H.; Cranfield M.R.; Bromage, T.G.; Mudakikwa, A.; Stoinski, T.S. i McFarlin, S.C.: Tooth wear and feeding ecology in mountain gorillas from Volcanoes National Park, Rwanda. *American Journal of Physical Anthropology*, 159(3), pp. 457-465. ISSN: 0002-9483, (2016).

Górka. K.; **Romero Rameta, Alejandro** i Pérez-Pérez, A: Dental-macrowear and diet of Tigara foragers from Point Hope, northern Alaska. *Anthropologischer Anzeiger*, 73(3), pp. 257-264. SSN: 0003-5548, (2016).

Gamarra, B., Nova-Delgado, M., **Romero Rameta, Alejandro**; Galbany, J., Pérez-Pérez, A.: "Phylogenetic signal in molar dental shape of extant and fossil catarrhine primates". *Journal of Human Evolution*, 94: 13-27. ISSN: 0047-2484, (2016).

De Juan, J.; Pérez-Cañaveras, R.M.; Segovia, Y.; Girela, J.L.; Martínez-Ruiz, N.; **Romero Rameta, Alejandro**; Gómez-Torres, M.J.; Vizcaya-Moreno, M.F.: "Student perceptions of the cell biology laboratory learning environment in four undergraduate science courses in Spain", Learning Environments Research (Online) , vol. 16, pp. 87-106, (2016).

Sarabia Bautista, Julia: "El paisaje rural y suburbano de El Tolmo de Minateda (Hellín) durante la Antigüedad Tardía y la Alta Edad Media", I Reunió Científica i d'Arqueologia d'Albacete (22-23 de gener de 2015), Albacete (2016).

Torregrosa Giménez, Palmira i López Seguí, E.: "Galanet (Elche, Alacant). Nuevas evidencias de ocupación humana del Camp d'Elx durante el Neolítico final. Marq, Arqueología y Museos, 07: 17-40. Alacant. ISSN: 1885-3145, (2016).

Torregrosa Giménez, Palmira i **Jover Maestre, Francisco Javier**: "La Cova dels Calderons (La Romana, Alacant) y los inicios del Neolítico en el valle del Vinalopó". Archivo de Prehistoria Levantina, vol. XXXI. València. pp. 213-242, (2016).

1.2. Participació en Congressos

1.2.1. Internacionals

Autor: Díez Sánchez, Juan José

Títol: XXI Congreso Ítalo - EspAnyl de Professores de Derecho Administrativo

Congrés: XXI Congreso Ítalo - EspAnyl de Professores de Derecho Administrativo

Lloc: Alacant - Benidorm, Maig 2016.

Autor: Grau Mira, Ignasi

Títol: The social meanings of fortified landscape in the Iberian Iron Age

Lloc: Joukowsky Institut Brown Bag Series, Providence (EEUU), Abril 2016.

Autor: Grau Mira, Ignasi

Títol: Food and household rituals in Iberia

Tipus de participació: Ponència invitada

Congrés: V Jornades d'Arqueologia del IUHJV: More than fuel: food and ritual in domestic life

Lloc: Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, Desembre 2016.

Autores: Gutiérrez Lloret, Sonia i Amorós Ruiz, Victoria

Títol: Los siglos VII y VIII a través de los contextos del Tolmo de Minateda

Tipus de participació: Comunicació invitada

Congrés: Congreso internacional de cerámicas altomedievales en Hispania y su entorno (S. V-VIII D.C)

Lloc: Zamora (1-3 de Juny 2016).

Autora: Gutiérrez Lloret, Sonia

Títol: Revisiting al-Andalus o cómo leer la desigualdad en los registros materiales de la

otra alta Edad Media Europea

Tipus de participació: Ponència invitada

Congrés: Conference Archaeology of Social Inequality in Early Medieval Europe. A tribute a C. Wichkam

Lloc: Vitoria-Gasteiz, 22-23 Setembre 2016.

Autora: López Martínez, Mª Paz

Títol: Greek Personal Names in novel fragments

Tipus de participació: Ponència

Congrés: International Congress of Papyrology

Lloc: Barcelona, Agost 2016.

Autor: Lorrio Alvarado, Alberto José

Títol: Materiales tardorrepublicanos de Contrebia Carbica

Tipus de participació: Ponència

Congrés: Congreso Internacional de Arqueología. Cultura Material Romana en la Hispania Republicana

Lloc: Lezuza (Albacete), 22-24 abril 2016.

Autor: Mesa Sanz, Juan Francisco

Títol: Codolva (2012-2016)

Congrés: Meeting of Medieval Latin Lexicography

Lloc: Krakow, Octubre 2016.

Autors: Rouillard, Pierre; **Moratalla Jávega, Jesús;** Costa, Laurent

Títol: *Des pierres et des chemins: le cas de El Ferriol (Elche, Alicante)*

Tipus de Participació: Ponència invitada

Congrés: Coloquio internacional "Canteras antiguas de la península Ibérica".

Lloc: Madrid, 8-9 de febrer

Autor: Prados Martínez, Fernando

Títol: Punic Amphorae from Minorca Island

Tipus de participació: Ponència

Congrés: Amphores in the Phoenician and Punic World. 1 Congress the state of Art

Lloc: University of Gent, Desembre 2016.

Autor: Prados Martínez, Fernando

Títol: La nécropole de Baelo Claudia (Tarifa, Cadix) Ier-IIème siècle apr. J.-C.

Tipus de participació: Ponència invitada

Congrés: Séminaire Master Mondes Anciens. Approches de l'Archéologie Funéraire

Lloc: Toulouse (Francia), Novembre 2016.

Autor: Prados Martínez, Fernando

Títol: L'orient d'occident. Le premier impact phénicien dans la côte d'Alacant. Récentes recherches

Tipus de participació: Ponència

Congrés: Les paysages phéniciens: recherche sur le contexte spatial des établissements Phéniciens

Lloc: Toulouse (Francia), Juny 2016.

Autora: Riquelme Quiñonero, Mª Teresa

Títol: Hacia una preservación del Patrimonio Arquitectónico en la huerta alicantina: el cambio de usos de los espacios

Tipus de participació: Comunicació

Congrés: II Congreso Internacional de Antropología AIBR. Identidad: puentes, umbrales y muros

Lloc: Barcelona 2016.

Autora: Riquelme Quiñonero, Mª Teresa

Títol: Las herramientas digitales y recursos turísticos al servicio de la divulgación de los valores patrimoniales y paisajísticos de Sant Joan d'Alacant

Tipus de participació: Comunicació

Congrés: XIX Congreso Internacional Educación y Tecnología

Lloc: Alacant 2016.

Autors/es: **Romero Rameta, Alejandro;** Becerra JM; Casado A; Cuesta-Torralvo E; Pérez-Pérez A; Pacheco D; Galbany J; Gamarra B

Títol: Geometric Morphometric topography and dental crown loss analyses in hominoidea primates

Tipus de participació: Pòster

Congrés: 6th Annual Meeting European Society for the study of Human Evolution (ESHE)

Lloc: Madrid, 14-17 Setembre 2016.

Autors/es: Casado A; Becerra JM; Pérez-Pérez A; Cuesta-Torralvo E; Pacheco D; Romero Rameta, Alejandro; Galbany J; Alberts S

Títol: Geometric Morphometric analyses of dental crown loss with age in baboons from the Amboseli National Park

Tipus de participació: Pòster

Congrés: 6th Annual Meeting European Society for the study of Human Evolution (ESHE)

Lloc: Madrid, 14-17 Setembre 2016.

Autors/es: Cuesta-Torralvo E; Pacheco D; Umbelino C; Pérez-Pérez A; **Romero Rameta, Alejandro;** Sarigöcek M; Casado A; Becerra JM; Galbany J

Títol: Occlusal dental wear and tooth crown shape: a Geometric Morphometric analysis of a known-age skeletal collection from Portugal using Geomorph in R

Tipus de participació: Pòster

Congrés: 6th Annual Meeting European Society for the study of Human Evolution (ESHE)

Lloc: Madrid, 14-17 Setembre 2016.

Autors/es: Gamarra B; **Romero Rameta, Alejandro;** Maig-Alesón M; Pérez-Pérez A; Galbany J

Títol: Dental topography and dietary adaptations in European Miocene homínids

Tipus de participació: Pòster

Congrés: 6th Annual Meeting European Society for the study of Human Evolution (ESHE)

Lloc: Madrid, 14-17 Setembre 2016.

Autors/es: Pacheco D; Cuesta-Torralvo E; **Romero Rameta, Alejandro**; Sarigöcek M; Umbelino C; Casado A; Becerra JM; Pérez-Pérez A

Títol: A new methodological approach for analysing dental topographic variability

Tipus de participació: Pòster

Congrés: 6th Annual Meeting European Society for the study of Human Evolution (ESHE)

Lloc: Madrid, 14-17 Setembre 2016.

Autors/es: Pérez-Pérez A; Martínez LM; Estebanz F; Galbany J; **Romero Rameta, Alejandro**

Títol: Buccal dental microwear patterns in African hominines support greater dietary specialization than previously thought

Tipus de participació: Pòster

Congrés: 6th Annual Meeting European Society for the study of Human Evolution (ESHE)

Lloc: Madrid, 14-17 Setembre 2016.

Autors/es: Galbany J, Imanizabayo O, Tuyisingize D, Pérez-Pérez A, Mudakikwa A, Cranfield MR, Bromage TG, Stoinski TS, McFarlin SC, **Romero Rameta, Alejandro**

Títol: Buccal dental microwear and the diets of mountain gorillas and golden monkeys from Volcanoes National Park, Rwanda

Tipus de participació: Pòster

Congrés: Meeting of the International Primatological Society and the American Society of Primatologists

Lloc: Chicago, IL. USA. 21/8/2016 – 27/8/2016.

Autors/es: Medialdea L; **Romero Rameta, Alejandro**; González, A.

Títol: Sexual dimorphism in modern human skull during ontogeny

Tipus de participació: Ponència

Congrés: II Iberian Symposium on Geometric Morphometrics

Lloc: Madrid, 9-10 Juny 2016.

Autors/es: Torrijo-Boix S; **Romero Rameta, Alejandro**.

Títol: Dental morphometric evolution in recent Spanish populations

Tipus de participació: Pòster

Congrés: II Iberian Symposium on Geometric Morphometrics

Lloc: Madrid, 9-10 Juny 2016.

Autors/es: Percher A; **Romero Rameta, Alejandro**; Galbany J; Charpentier M

Títol: Combining stable isotopes and tooth microwear to reconstruct feeding ecology: preliminary results for a living population of wild mandrills

Tipus de participació: Pòster

Congrés: Young Natural History Scientists Meeting (YNHM)

Lloc: Muséum National d'Histoire Naturelle, Paris, France, 2-6 Febrer 2016.

Autora: Sarabia Bautista, Julia

Títol: Transformation and management of Historical Agrosystems in the Iberian landscapes

Tipus de participació: Pòster

Congrés: 22nd Annual Meeting of EAA

Lloc de celebració: Vilnius, Lituania, 31 Agost-4 Setembre 2016.

1.2.2. Nacionals

Autor: García Atiénzar, Gabriel

Títol: Nuevas lecturas sobre el Tesoro de Villena

Tipus de participació: Ponència

Congrés: I Jornadas de arqueología pre y protohistórica. Historias de tesoros. Tesoros con historia

Lloc de celebració: Universitat d'Extremadura. Càceres, Octubre 2016.

Autors: García Atiénzar, Gabriel i Romero Rameta, Alejandro

Títol: Análisis y modelos 3D en GIS: aplicaciones en Arqueología y Paleoantropología

Tipus de participació: Ponència

Congrés: I Jornades del Grau en Història de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat d'Alacant

Lloc de celebració: Universitat d'Alacant. Alacant, Abril 2016.

Autors: García Atiénzar, Gabriel i Mataix Albiñana, Juan José

Títol: La secuencia crono-cultural del yacimiento del Peñón de la Zorra (Villena, Alacant)

Congrés: Cronometrías para la historia de la Península Ibérica

Lloc de celebració: Barcelona, Octubre 2016.

Autora: Gutiérrez Lloret, Sonia

Títol: Memorias de una Dama

Tipus de participació: Conferència invitada

Congrés: El franquismo y la apropiación del pasado II. El uso de la Historia, de la Arqueología y de la Historia del Arte para la legitimación de la dictadura

Lloc de celebració: Universitat Complutense Madrid, 1 de Març de 2016.

Autors: Jover Maestre, Francisco Javier; Martínez, S. i López Padilla, J.A.

Títol: Caramoro I (Elche Alacant): ¿un fortín en los confines orientales de El Argar?

Tipus de participació: Ponència

Congrés: V Jornades d'Arqueologia de la Comunitat Valenciana. Investigació, valorització i difusió del patrimoni cultural

Lloc de celebració: València, 16-18 Desembre 2016.

Autor: Lorrio Alvarado, Alberto José

Títol: La ciudad protohistórica de *Herna* / Peña Negra (Crevillent, Alacant)

Tipus de participació: Ponència

Congrés: XXXII Seminario de Lenguas y Epigrafía Antiguas 2016

Lloc de celebració: Gandia, 3-5 de Juliol 2016.

Autor: Llorio Alvarado, Alberto José

Títol: Contextos de las Guerras Civiles del s. I a.C. en los rebordes de la Meseta y el interior Valenciano

Tipus de participació: Ponència

Congrés: Ejércitos de Roma en el Vinalopó e interior del Sureste de Hispania en las Guerras Civiles del siglo I a.C.

Lloc de celebració: Elda, 18-19 de Novembre 2016.

Autor: Mesa Sanz, Juan Francisco

Títol: El tiempo del ocio en Macrobio

Tipus de participació: Ponència

Congrés: Congreso de la Sociedad de Estudios Latinos (SELAT)

Lloc de celebració: León, Juny 2016.

Autors/es: Moratalla Jávega, Jesús; Sala Sellés, Feliciano; Bayo Fuentes, Sonia

Títol: *La estrategia territorial y marítima de Sertorio en la Contestania*

Tipus de Participació: Ponència

Congrés: *Seminario de Arqueología e Historia "Ejércitos de Roma en el Vinalopó e interior del Sureste de Hispania en las Guerras Civiles del siglo I a.C."*

Lloc de celebració: Elda, 18-19 de noviembre

Autor: Prados Martínez, Fernando

Títol: Arqueología en Cartago. Un siglo de vivencias y convivencias del Protectorado a la Primavera Árabe

Tipus de participació: Ponència invitada

Congrés: Phicaria. V Encuentros Internacionales del Mediterráneo

Lloc de celebració: Mazarrón (Murcia), Març 2016.

Autor: Prados Martínez, Fernando

Títol: Los fenicios y la construcción de un Oriente en Occidente

Tipus de participació: Ponència

Congrés: Jornada de Arqueología. Día de los fenicios.

Lloc de celebració: Chiclana de la Frontera (Cadis), Maig 2016.

Autor: Prados Martínez, Fernando

Títol: Prospección del proyecto Modular en Torrellafuda (Ciutadella). Una propuesta metodológica para el estudio de espacios periurbanos

Tipus de participació: Ponència

Congrés: VII Jornades d'Arqueologia de les Illes Balears

Lloc de celebració: Mahó (Menorca), Setembre 2016.

Autor: Prados Martínez, Fernando

Títol: Menorca entre Cartago y Roma: avance de la excavación arqueológica del proyecto Modular en el poblado talayótico de Son Catlar (Ciutadella)

Tipus de participació: Ponència

Congrés: VII Jornades d'Arqueologia de les Illes Balears

Lloc de celebració: Mahó (Menorca), Setembre 2016.

Autor: Prados Martínez, Fernando

Títol: Entre fenicios e indígenas, los problemas de la Arqueología

Tipus de participació: Ponència

Congrés: Relaciones interculturales entre poblaciones semitas e iberas: análisis en la periferia de la historiografía. Arqueología de sofá.

Lloc de celebració: Montejícar (Granada), Novembre 2016.

Autor: Prados Martínez, Fernando

Títol: Lo cotidiano y lo excepcional en las necrópolis romanas

Tipus de participació: Ponència

Congrés: Historia popular. Flashes de lo cotidiano en el mundo romano. XIII Curso de Arqueología Ilicitana

Lloc de celebració: Elx, Novembre 2016.

Autora: Sarabia Bautista, Julia

Títol: Arqueología con y para la sociedad: investigación participativa en el estudio de los paisajes culturales

Tipus de participació: Conferència invitada

Congrés: I Jornadas del Grado de Historia. Nuevas salidas profesionales y líneas de investigación en Historia

Lloc de celebració: Aula Magna Facultat de Filosofia i Lletres, Universitat d'Alacant.

Autors/es: **Gabriel García Atiénzar**, Virginia Barciela González, Silvia Martínez Amorós, **Francisco Javier Jover Maestre**, Francisco Javier Molina Hernández, Carmen Tormo Cuñat, María Pastor Quiles, Miguel del Pino Curbelo, M^a. Paz de Miguel Ibáñez, Eduardo López Seguí, **Palmira Torregrosa Giménez**, Carles Ferrer García, Andoni Tarriño Vinagre, Guillem Pérez Jordà, Yolanda Carrión Marco

Títol: El asentamiento Neolítico de Limoneros (Elche, Alacant)

Tipus de participació: Comunicació

Congrés: VI Congreso del Neolítico en la Península Ibérica

Lloc de celebració: Granada, Juny 2016.

1.3. Participació en cursos, seminaris i conferències

Professora: Doménech Belda, Carolina

Nom del seminari: El Mar de Tudmir: navegación y comercio mediterráneo en el Sureste peninsular durante el periodo andalusí (ss. XI-XIII)

Tipus de participació: Ponència invitada

Títol de la Ponència: Monedas que vienen por el mar: el mar de Tudmir y la moneda foránea en al-Andalus

Data: 9, 10 y 11 Novembre 2016.

Lloc: Museu Arqueològic de Múrcia.

Professor: Grau Mira, Ignasi

Nom del curs: Curso de Postgrado sobre la aplicación de las Tecnologías de Información Geográfica (TIG) en Arqueología

Tipus de participació: Docent

Data: Maig 2016

Durada: 5h

Lloc: CSIC-INCIPIT-IAM.

Professor: Jover Maestre, Francisco Javier

Nom del curs: Orígenes humanos

Tipus de participació: Docent

Data: Octubre-Desembre 2016

Durada: 4h

Lloc: Universitat d'Alacant

Professora: López Martínez, Mª Paz

Nom del seminari: Cartografías de Género en las Ciudades Antiguas: Memorias y Poder de las Mujeres

Tipus de participació: Ponència

Títol de la Ponència: El riesgo de ser madre, hermana y maestra en el siglo IV d.C.

Data: Novembre 2016

Lloc: Universitat de Granada

Professor: Lorrio Alvarado, Alberto José

Nom del curs: La ciudad protohistórica de Herna / Peña Negra (II): La organización urbana de los asentamientos fenicios y orientalizantes de la Península Ibérica

Tipus de participació: Director i ponent

Data: 11-13 Juliol 2016

Lloc: Crevillent (Alacant)

Professor: Lorrio Alvarado, Alberto José

Nom del curs: Los lunes con La Alcudia

Tipus de participació: Ponència

Data: 21 Novembre 2016

Lloc: Elx (Alacant)

Professor: Moratalla Jávega, Jesús

Nom del curs: Cursos de Verano 2016: *Curso práctico de arqueología*

Tipus de Participació: Conferència, "Prospección y Paisaje Arqueológico"

Data: 14 de julio 2016
Lloc: L'Alcúdia, Elx (Alacant)

Professor: Prados Martínez, Fernando
Nom del curs: Principios Arqueológicos de la exhumación de cadáveres 2.
Tipo de evento: XXI Curso de Identificación de Cadáveres
Tipus de participació: Ponència invitada

Data: 8 de Febrer 2016
Lloc: Alacant

Professor: Prados Martínez, Fernando
Nom del curs: El Cabezo Pequeño del EstAny de Guardamar Nuevas investigaciones (2015-2016)
Tipo de evento: Cursos d'Estiu Rafael Altamira 2016
Tipus de participació: Ponència
Data: 11 de Juliol 2016
Lloc: Crevillent

Professora: Quiñonero Riquelme, Mª Teresa
Nom del curs: Preservación del Patrimonio Cultural de la huerta alicantina
Tipo de evento: VI Jornades d'Investigació de la Facultat de Filosofia i Lletres
Tipus de participació: Comunicació
Data: 28-29 de Abril 2016
Lloc: Alacant

Professora: Quiñonero Riquelme, Mª Teresa
Nom del curs: La arquitectura residencial del siglo XIX en Sant Joan d'Alacant
Tipo de evento: III Ciclo de conferencias Histórico-Etnológicas
Tipus de participació: Conferència
Data: 22 de Gener 2016
Lloc: Sant Joan d'Alacant

Professor: Romero Rameta, Alejandro
Nom del curs: Ecología dental y evolución de la dieta en homínidos
Tipo de evento: VI Jornades Científiques en Ciències de la Terra. Paleoantropología
Tipus de participació: Ponència
Data: 24 de Febrer 2016
Lloc: Universitat d'Alacant

Professor: Romero Rameta, Alejandro
Nom del curs: Paleoantropología y dieta
Tipo de evento: Máster universitario en Biología evolutiva integrada
Tipus de participació: Ponència
Data: 1 de Desembre 2016
Lloc: Universitat de València

Professor: Romero Rameta, Alejandro

Nom del curs: Orígenes humanos

Tipus de participació: Docència

Data: octubre-desembre 2016

Lloc: Universitat d'Alacant

Professor: Romero Rameta, Alejandro

Nom del curs: Neandertales, dientes y dieta

Tipo de evento: I Jornadas estudios Neandertales

Tipus de participació: Ponència

Data: 5 de maig 2016

Lloc: Universitat d'Alacant

Professora: Torregrosa Giménez, Palmira

Nom del curs: Orígenes humanos

Tipus de participació: Docència

Data: Octubre-desembre 2016

Lloc: Universitat d'Alacant

1.4. Redacció d'informes i memòries científiques

- ❖ Informe científic de l'actuació arqueològica en El Tossal del Morqui (Terrateig-Lloc Nou de Sant Geroni, València) 2016. Investigador principal: Ignasi Grau Mira. Realització i lliurament en desembre de 2016 a la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat Valenciana.
- ❖ Informe científic de l'actuació arqueològica en La Lloma de Galbis (Bocairent, València) 2016. Investigador principal: Ignasi Grau Mira. Realització i lliurament en desembre de 2016 a la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat Valenciana.
- ❖ Memòria científica preliminar de la prospecció arqueològica en el territori de La Silla del Papa (Tarifa, Cádiz) 2016. Investigador principal: Ignasi Grau Mira. Realització i lliurament en juliol de 2016 a la Direcció General de Patrimoni de la Junta d'Andalusia.
- ❖ Memòria científica del Projecte Tolmo de Minateda. Actuació arqueològica 2016 (Nº Expt. SBPLY/16/180801/000014). IP: **Sonia Gutiérrez Lloret** i **Lorenzo Abad Casal**. Realització i lliurament en desembre de 2016, a la Direcció General de Cultura de la Junta de Comunitats de Castilla-La Mancha, en compliment de la Resolució de 30/08/2016, de la Viceconselleria de Cultura, per la qual es convoquen les subvencions per a la realització de Projectes d'investigació del Patrimoni arqueològic i paleontològic de Castilla-La Mancha.
- ❖ Memòria científica de l'actuació arqueològica en Caramoro I. Fase II (Elx, Alacant) 2016. Investigador principal: Francisco Javier Jover Maestre. Realització i lliurament en setembre de 2016 a la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat Valenciana.

- ❖ *Informe científic de l'actuació arqueològica en Tres Hermanas (Aspe, Alacant) 2016.* Directores del Projecte: Rouillard, Pierre; **Moratalla Jávega, Jesús**; Berna, María. Realització i lliurament en novembre de 2016 a la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat Valenciana.
- ❖ *Informe científic de l'actuació arqueològica en El Tossal de la Cala (Benidorm, Alacant) 2016.* Directores del Projecte: **Sala Sellés, F.**; **Moratalla Jávega, Jesús**; **Domènech Belda, Carolina**, Bayo Fuentes, Sonia. Realització i lliurament en desembre de 2016 a la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat Valenciana.

1.5. Direcció i Defensa de Tesis doctorals

- ❖ **Doctorant:** Gamo Parras, María Blanca
Títol Tesi: Una historia de la Historia. La investigación arqueológica en la provincia de Albacete
Director de Tesi: Abad Casal, Lorenzo
Data defensa: Gener 2016
- ❖ **Doctorant:** Purificación Marín Díaz
Títol Tesi: Otium, salubritas, amoenitas. Decoraciones musivas y pictóricas romanas en la vega de Granada
Director de Tesi: Abad Casal, Lorenzo
Data defensa: Febrer 2016
- ❖ **Doctorant:** Castañer Llinares, Antonino
Títol Tesi: El padre Belda (1890-1969), Arqueólogo
Director de Tesi: Abad Casal, Lorenzo
Data defensa: Març 2016
- ❖ **Doctorant:** Lara Vives, Gabriel
Títol Tesi: El proceso de adopción de los modelos itálicos. La topografía de la colonia Iulia Ilici Augusta como ejemplo
Director de Tesi: Abad Casal, Lorenzo
Data defensa: Juliol 2016
- ❖ **Doctorant:** Martínez Valle, María Asunción
Títol Tesi: Vino y sociedad en la meseta de Requena-Utiel en época Ibérica
Director de Tesi: Abad Casal, Lorenzo
Data defensa: Juliol 2016
- ❖ **Doctorant:** Ronda Femenia, Ana María
Títol Tesi: L'Alcúdia de Alejandro Ramos Folqués: Cincuenta Anys de estudios arqueológicos
Director de Tesi: Abad Casal, Lorenzo
Data defensa: Juliol 2016

- ❖ **Doctorant:** Davi Fernandes de Oliveira, Vanda
Títol Tesi: Los límites de la gestión participativa del medio ambiente en Brasil: el estado de impunidad de los agentes promotores de dAnys ambientales-estudio de caso
Director de Tesi: Díez Sánchez, Juan José
Data defensa: Juny 2016

- ❖ **Doctorant:** Huidobro Salas, Ramón Gerardo
Títol Tesi: Los derechos fundamentales del militar en España y Chile. (Estudio comparativo del ordenamiento jurídico español y chileno)
Director de Tesi: Díez Sánchez, Juan José
Data defensa: Juny 2016

- ❖ **Doctorant:** Palacios Montero, Ingrid
Títol Tesi: La marca colectiva de titularidad jurídico pública
Director de Tesi: Díez Sánchez, Juan José
Data defensa: Setembre 2016

- ❖ **Doctorant:** Riquelme Quiñonero, María Teresa
Títol Tesi: Lectura arqueológica de los espacios públicos y privados en la arquitectura residencial de la huerta alicantina en el siglo XIX
Directora de Tesi: Doménech Belda, Carolina
Data defensa: Febrer 2016

- ❖ **Doctorant:** De Miguel Ibáñez, Mª Paz
Títol Tesi: La maqbara de pamplona (s. VIII). Aportes de la osteoarqueología al conocimiento de la islamización en la marca superior
Directores de Tesi: Gutiérrez Lloret, Sonia y Hernández Pérez, Mauro S.
Data defensa: 22/01/2016

- ❖ **Doctorant:** Pérez de San Román, Roberto Lorenzo
Títol Tesi: Ilici en la antigüedad tardía: ciudad y territorio del ocaso imperial al pacto de Tudmir
Directora de Tesi: Gutiérrez Lloret, Sonia
Data defensa: 27/07/2016

- ❖ **Doctorant:** Ribera Gómez, Agustí
Títol Tesi: Covetes dels moros: coves finestra en el Xarq al-andalus. Arqueología de les coves penjades artificials Valencianes
Directora de Tesi: Gutiérrez Lloret, Sonia
Data defensa: 28/09/2016

- ❖ **Doctorant:** Lledó Solbes, Berta
Títol Tesi: La fragata Ertugrul: un pecio otomano en Japón. Excavación, materiales, exposición y memoria

Directora de Tesi: Gutiérrez Lloret, Sonia

Data defensa: 02/12/2016

- ❖ **Doctorant:** Mira Rico, Juan Antonio
Títol Tesi: Análisis de la gestión de los castillos en la provincia de Alacant
Director de Tesi: Hernández Pérez, Mauro Severo
Data defensa: Gener 2016
- ❖ **Doctorant:** Pérez Burgos, José Manuel
Títol Tesi: Nueva Tabarca, patrimonio integral en el horizonte marítimo
Director de Tesi: Hernández Pérez, Mauro Severo
Data defensa: Gener 2016
- ❖ **Doctorant:** Lujan Navas, Alicia
Títol Tesi: Aprovechamiento y gestión de recursos malacológicos marinos en la fachada mediterránea de la Península Ibérica durante la prehistoria reciente
Director de Tesi: Jover Maestre, Francisco Javier
Data defensa: Juliol 2016
- ❖ **Doctorant:** Gómez Peinado, Elisabet
Títol Tesi: " La Ephemeris Belli Troiani: edición del texto y estudio de los aspectos filológicos y literarios "
Directora de Tesi: López Martínez, Mª Paz
Data defensa: Gener 2016
- ❖ **Doctorant:** Sánchez de Prado, María Dolores
Títol Tesi: El vidrio romano en el conventus carthaginiensis: comercio y producción
Directores de Tesi: Lorrio Alvarado, Alberto José y Abad Casal, Lorenzo
Data defensa: Juliol 2016
- ❖ **Doctorant:** Spairani Berrio, Yolanda
Títol Tesi: la Basílica de Santa María de Elche. Análisis histórico, arquitectónico y constructivo. Estudio diagnóstico
Director de Tesi: Louis Cereceda, Miguel
Data defensa: Gener 2016
- ❖ **Doctorant:** Antón Soler, Francisco José
Títol Tesi: Arquitectura religiosa en el municipio de Mutxamel. La iglesia arciprestal de El Salvador. Análisis histórico, arquitectónico y constructivo
Director de Tesi: Louis Cereceda, Miguel
Data defensa: Gener 2016
- ❖ **Doctorant:** Regagliolo, Alberto
Títol Tesi: Latin in Spanish primary education: an introduction. From theory to practice: an experience

Director de Tesi: Mesa Sanz, Juan Francisco

Data defensa: Març 2016

❖ **Doctorant:** Polo Cerdá, Manuel

Títol Tesi: Paleobiología humana de la fundación romana de València

Director de Tesi: Romero Rameta, Alejandro

Data defensa: Gener 2016

2. Projectes públics i privats

Nom del Projecte: HAR2015-67111-P El sitio de las cosas: relación entre la cultura material y los espacios construidos a la luz de la Arqueología (Siglos VI-XIV)

Entitat finançadora: Ministeri d'Economia i Competitivitat (HAR2015-67111-P)

Investigadores Principals: Doménech Belda, Carolina y Gutiérrez Lloret, Sonia

Quantia de la subvenció: 20.086 €

Durada: 01/01/2016-31/12/2018

Nom projecte: Preparación de láminas delgadas

Investigador Principal: Gabriel García Atiénzar

Empresa contractant: University of Sheffield

Any: 2016

Nom del Projecte: El poblado calcolítico de Vilches: caracterización radiocarbónica, ambiental y arqueométrica

Entitats finançadores: Junta de Comunidades de Castilla-La Mancha (Consejería de Educación, Cultura y Deporte) y Universitat d'Alacant

Investigador Principal: García Atiénzar, Gabriel

Quantia de la subvenció: 5.103 €

Durada: 11 mesos

Nom del Projecte: Tolmo de Minateda. Actuación arqueológica 2016

Entitats finançadores: Junta de Comunidades de Castilla-La Mancha (Consejería de Educación, Cultura y Deporte) (SBPLY/16/180801/000014) i Universitat d'Alacant

Investigadores Principales: Gutiérrez Lloret, Sonia y Abad Casal, Lorenzo

Quantia de la subvenció: 23.333,10 €

Durada: 01/11/2016-20/11/2016

Nom del Projecte: Proyecto Domus: Vivir en Ilici (ALCUDIA16-01)

Entitat finançadora: Universitat d'Alacant

Investigadora Principal: Gutiérrez Lloret, Sonia

Quantia de la subvenció: 14.000 €

Durada: 16/09/2016-15/10/2017

Nom del Projecte: Análisis arqueológico y valorización patrimonial de tres paisajes de la conquista romana de Hispania (SS. II-I A.C.). El Este de la Provincia Citerior

Entitat finançadora: Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador Principal: Grau Mira, Ignasi

Quantia de la subvenció: 30.250€

Durada: 01/01/2016-31/12/2018

Nom del Projecte: Actuaciones de investigación y divulgación científica en el yacimiento arqueológico de Cabezo Redondo (Villena)

Entitat finançadora: Conselleria d'Educació i Cultura. Generalitat Valènciana

Investigadors Principals: **Hernández Pérez, Mauro Severo; García Atiénzar, Gabriel;** Barciela González, Virginia

Quantia de la subvenció: 14.000€

Durada: 2016

Nom del Projecte: HAR2012-37710 III-II Milenio CAL BC: Poblamiento, ritualidad y cambio social entre las cuencas de los ríos Júcar y Segura

Entitat finançadora: Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador Principal: Hernández Pérez, Mauro Severo

Quantia de la subvenció: 70.200€

Durada: 01/01/2013-31/12/2016

Nom del Projecte: Excavación arqueológica en el yacimiento de Caramoro I (Elche)

Entitat finançadora: Ajuntament d'Elx

Investigador Principal: Jover Maestre, Francisco Javier

Quantia de la subvenció: 1.300€

Durada: 1 mes

Nom del Projecte: HAR2013-41447-P El Bronce Final y la Edad del Hierro en el sureste y el Levante de la Península Ibérica: procesos hacia la urbanización

Entitat finançadora: Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador Principal: Lorrio Alvarado, Alberto José

Quantia de la subvenció: 36.300€

Durada: 01/01/2014-31/12/2016

Nom del Projecte: Actuaciones de investigación y divulgación científica en el yacimiento arqueológico de Peña Negra (Crevillente)

Entitat finançadora: Conselleria d'Educació i Cultura. Generalitat Valènciana

Investigador Principal: Lorrio Alvarado, Alberto José

Quantia de la subvenció: 13.000 €

Durada: 1 Any

Nom del Projecte: Excavaciones en Peña Negra 2016

Entitat finançadora: Ajuntament de Crevillent

Investigador Principal: Lorrio Alvarado, Alberto José

Quantia de la subvenció: 15.000€

Durada: 1 Any

Nom del Projecte: Proyecto de prospección en los términos municipales de Peñas de San Pedro, San Pedro, Albacete, Peñascosa, Pozohondo, Alcadozo, Pozuelo, Casas de Lázaro, Masegoso, Liétor, Ayna, Bogarra y Balazote (Albacete)

Entidad autorizadora: Junta de Comunidades de Castilla-La Mancha

Investigador Principal: Lorrio Alvarado, Alberto José y L. Castillo

Durada: 6 meses

Nom del Projecte: Estudio del comportamiento de productos hidrofugantes mediante cámara climática.

Entitat finançadora: Masterquimia, S.A.

Investigador Principal: Louis Cereceda, Miguel.

Quantia de la subvenció: 1.258,40€

Durada: Juny-2015-Gener2016.

Nom del Projecte: Obras ejecución sacristía iglesia la Asunción de la Vila.

Entitat finançadora: Parroquia de la Asunción.

Investigador Principal: Louis Cereceda, Miguel.

Quantia de la subvenció: 5.324€

Durada: Setembre 2015 Febrer 2016.

Nom del Projecte: Proyecto básico y de ejecución de restauración de la portada de la iglesia de la Asunción de Biar.

Entitat finançadora: Instituto Patrimonio Cultural de España. Ministerio de Cultura y Deporte.

Investigador Principal: Louis Cereceda, Miguel.

Quantia de la subvenció: 13.612,50€

Durada: Juliol-Desembre 2015. Direcció d'obra 2016.

Nom proyecto: Análisis y estudio del área norte del Ager Ilicitanus en época romana y altomedieval. Fase I: intervención arqueológica en Els Xops.

Investigador Principal: Jaime Molina Vidal

Empresa contractant: Ajuntament d'Elx (Alacant)

Any: 2016

Nom del Projecte: Actuaciones de investigación y divulgación científica en el yacimiento arqueológico submarino Bou Ferrer (la Vila Joiosa)

Entitat finançadora: Consellería Educació i cultura. Generalitat Valenciana

Investigadora Principal: Molina Vidal, Jaime

Quantia de la subvenció: 18.000 €

Durada: 2016

Nom del Projecte: Arqueología y socialización del conocimiento en La Alcudia de Elche. Las Termas Orientales y áreas circundantes (ASTERO) (ALCUDIA16-02)

Entitat finançadora: Universitat d'Alacant

Investigadora Principal: Molina Vidal, Jaime

Quantia de la subvenció: 14.000 €

Durada: 16/09/2016-15/10/2017

Nom del Projecte: Excavación arqueológica en el yacimiento de Las Tres Hermanas (Aspe)
Entitat finançadora: Ajuntament d'Elx i Casa de Velázquez.
Directors projecte: Rouillard, Pierre; **Moratalla Jávega, Jesús;** Berna, Maria.
Quantia de la subvenció: 4.000€
Durada: 1 mes (abril)

Nom del Projecte: Excavación arqueológica en el yacimiento de El Tossal de la Cala (Benidorm)
Entitat finançadora: Ajuntament de Benidorm.
Directors projecte: **Sala Sellés, Felician;** **Moratalla Jávega, Jesús;** **Domènech Belda, Carolina;** Bayo Fuentes, Sonia.
Quantia de la subvenció: 4.000€
Durada: 1 mes (setembre)

Nom projecte: Elaboración del catálogo de protecciones del Plan General de Busot
Investigador Principal: Jesús Moratalla Jávega
Empresa contractant: Ajuntament de Busot (Alacant)
Any: 2016

Nom del Projecte: Análisis arqueológico de la arquitectura fenicio púnica de Menorca
Entitat finançadora: Camping Cap-Blanch, S.L.
Investigador Principal: Prados Martínez, Fernando
Quantia de la subvenció: 2000 €
Durada: 2016

Nom del Projecte: Modular 2016. Intervenció arqueològica a Son Catlar (Ciutadella)
Entitat finançadora: Consell Insular de Menorca
Investigador Principal: Prados Martínez, Fernando
Quantia de la subvenció: 2.670,34 €
Durada: 2016-2017

Nom del Projecte: realización de tareas de limpieza, acondicionamiento, excavación arqueológica, documentación y estudio de materiales en el yacimiento fenicio del cabezo pequeño del estAny
Entitat finançadora: Ajuntament de Guardamar del Segura
Investigador Principal: Prados Martínez, Fernando
Quantia de la subvenció: 2.479,34€
Durada: 2016

Nom del Projecte: Los accesos a la fortificación del poblado prehistórico de Los Almadenes (Hellín, Albacete)
Entitat finançadora: Junta de Comunidades de Castilla-La Mancha (Consejería de Educación, Cultura y Deporte) i Universitat d'Alacant
Investigador Principal: Sala Sellés, Felician
Quantia de la subvenció: 8.442,97€
Durada: 10 mesos

Nom del Projecte: HAR2012-32754 Las huellas de las guerras civiles romanas en el sudeste de Hispania. Conflictos y transformación cultural.

Entitat finançadora: Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador Principal: Sala Sellés, Feliciano

Quantia de la subvenció: 26.910€

Durada: 01/01/2013-31/12/2016

Nom del Projecte: Arqueología y Patrimonio Histórico/Ayudas Juan de la Cierva-incorporación

Entitat finançadora: Ministeri d'Economia i Competitivitat (IJC1-2014-19097)

Investigador Principal: Sarabia Bautista, Julia

Quantia de la subvenció: 64.000 €

Durada: 01/01/2016-31/12/2017

Nom del Projecte: La Villa romana de Balazote. Actuación arqueológica 2016. Yacimiento del Camino Viejo de las Sepulturas

Entitat finançadora: Junta de Comunidades de Castilla-La Mancha i Ajuntament de Balazote (SBPLY/16/180801/000068)

Investigador Principal: Sarabia Bautista, Julia

Quantia de la subvenció: 28.393,84 €

Durada: 01/11/2016-20/11/2016

Nom del Projecte: Intervención arqueológica en la Cova dels Calderons (La Romana, Alacant)

Entitat finançadora: Ajuntament de La Romana

Investigador Principal: Torregrosa Giménez, Palmira

Quantia de la subvenció: 500 €

Durada: 1 mes

3. Oferta formativa de postgrau i especialització

Nom curs	Curs Acadèmic	Crèdits/Hores	Finançament
Curs d'especialització AutoCad 2D per a arqueòlegs	2016-17 (cancel·lat per falta de matriculats)	2/20	No
Curs d'especialització Orígens Humans	2016-17 (Universitat d'Alacant y SEU ALACANT, octubre-	3/30	No

	Novembre 2016)		
Curs d'especialització Osteoarqueologia	2016-17 (Febrer-Març 2017)	3/30	No
Los lunes con la Alcúdia. XIII Curs d'Arqueologia Ilicitana:	2016-17 (Centre de Congressos Ciutat d'Elx. Novembre-Desembre 2016)	2/20	Seus y Fundació Universitària l'Alcúdia
III Curs Pràctic d'Arqueologia amb impartició en l'Alcúdia (Cursos d'Estiu Rafael Altamira)	2016-17 (L'Alcúdia. Juliol 2016)	8/80	Seus i Fundació Universitària l'Alcúdia
La ciudad protohistórica de Herna/Peña Negra (II): La organización urbana de los asentamientos fenicios y orientalizantes de la Península Ibérica.	2016 (11-13 juliol. Crevillent)	2/20	No

4. Estades de membres en altres centres d'investigació

Nom PDI: Grau Mira, Ignasi

Centre: Brown University (Providence, USA)

Durada: 4 Setmanes

Nom PDI: Fernando Prados Martínez
Centre: Deutsche Archaologische Institut (Berlín, Alemanya)
Durada: 6 Setmanes

Nom PDI: Sarabia Bautista, Julia
Centre: Università degli Studi di Padova (Italia)
Durada: 5 dies

5. Altres activitats rellevants

- ❖ **Grau Mira, Ignasi:** Direcció de la prospecció arqueològica en el entorn de la Silla del Papa (Tarifa, Cadis), enmarcada en el Projecte “Archéostraits” (DAI-Université de Toulouse). IP. Pierre Moret (TRACES), Maig-Juny 2016.
- ❖ **Gutiérrez Lloret, Sonia; Prados Martínez, Fernando; Sarabia Bautista, Julia:** Col·laboració en la excavació arqueològica en la Silla del Papa (Tarifa, Cadis), sector D: Iglesia Visigoda, enmarcada en el Projecte “Archéostraits” (DAI-Université de Toulouse). IP. Pierre Moret (TRACES), octubre 2016.
- ❖ **López Martínez, Mª Paz:** participació en projecte d’investigació: Los papiros de novelas cómicas griegas perdidas
Entitat finançadora: Ministeri d’Ecnomia i Competitivitat
Investigadora Principal: Consuelo Ruiz Montero
Investigadora: López Martínez, Mª Paz
Quantia de la subvenció: 11.300 €
Durada: 3 Anys
- ❖ **Riquelme Quiñonero, Mª Teresa:** participació en projecte d’investigació: Evaluación de Proyectos de Cooperación en la Sierra Alta de Perú.
Entitat finançadora: Universitat d’Alacant. Cooperació Universitària al Desenvolupament (CUD)
Investigadora Principal: Ana Melis Maynar
Investigadora: Riquelme Quiñonero, Mª Teresa
Quantia de la subvenció: 4.800 €
Durada: Agost 2016
- ❖ **Alejandro Romero Rameta:** Participació en el projecte d’investigació: Adaptaciones anatómicas de la región maxilofacial en primates en relación con la dieta y el hábitat: implicaciones evolutivas y funcionales.
Entitat finançadora: Convocatòries 2014. Projectes d’I+D “EXCELENCIA” i Projectes d’I+D+I “RETOS INVESTIGACIÓN” Direcció General d’Investigació Científica i Tècnica, Subdirecció General de Projectes d’Investigació. Ministeri de Ciència i Innovació (MCI)
Investigador Principal: Pérez Pérez, Alejandro (Universitat de Barcelona)
Investigador: Romero Rameta, Alejandro
Quantia de la subvenció: 60.000€
Durada: 01/01/2015-31/12/2017

6. Convenis d'investigació

- ❖ **Conveni específic d'I+D entre la Universitat de Castella-la Manxa** (a través de l'Institut de Desenvolupament regional de la Universitat de Castella-la Manxa- IDR-UCLM) **i la Universitat d'Alacant (INAPH)** en matèria de documentació del Patrimoni arqueològic. **Objecte:** aplicació de la Infraestructura de dades espacials de patrimoni arqueològic i les aplicacions desenvolupades en el projecte IDEARQ+SIA, (edició i publicació de continguts cartogràfics i documentals del registre arqueològic, Aplicacions de visualització en 3D i productes geomàtics).
- ❖ **Conveni específic de col·laboració en activitats d'investigació i interès general en matèria arqueològica amb el Ajuntament de Yecla (Múrcia).** Durada: 48 mesos. Investigador Principal: Jaime Molina Vidal.

7. Transferència, visibilitat i projecció social

- ❖ Obertura de la pàgina de Facebook de l'INAPH: <https://www.facebook.com/INAPH-IU-de-Investigación-en-Arqueología-y-Patrimonio-Histórico-UA-203425550005864/>
- ❖ Obertura del web del projecte SICOS (HAR2015-67111-P El sitio de las cosas: relación entre la cultura material y los espacios construidos a la luz de la Arqueología (Siglos VI-XIV): <https://web.ua.es/es/sicos/>
- ❖ Obertura del web del projecte DOMUS (Vivir en Ilici (ALCUDIA16-01): <https://web.ua.es/es/proyectodomus/>
- ❖ Publicació vídeo divulgatiu de la sèrie LA UNIVERSIDAD RESPONDE: ¿Qué enseña la arqueología? Sonia Gutiérrez (publicado 16.03.2016)
- ❖ Jornada "20 Anys de la Fundación universitaria La Alcudia de investigación arqueológica" (19 d'octubre 2016, MAN-Museo Arqueológico Nacional, Madrid). En el marc de la commemoració dels 20 Anys de la creació de la Fundació universitària l'Alcúdia de investigació arqueològica, l'INAPH va preparar una Jornada en el Museo Arqueológico Nacional, per a presentar l'estat actual de les investigacions en l'Alcúdia-Ilici i les actuacions desenvolupades per la Fundació i l'INAPH-UA per a donar a conèixer, conservar i posar en valor el passat, el present i el futur d'este important jaciment arqueològic.

- ❖ Catàleg de l'Exposició Romans contra romans. Sertori i les guerres civils en el sudest de l'Hispania, amb A. Álvarez-Ossorio, S. Bayo, C. Doménech, J. Moratalla i F. Sala, MARQ, Diputació Provincial d'Alacant, 37 pàgs.
- ❖ Participació en la Semaine de l'archéologie en el Lycée Français d'Alicante, amb **S. Gutiérrez, F. Prados, J. Moratalla** (INAPH) y J. Mora (VIDI)
- ❖ Col·laboració amb les IV Jornadas de Patrimonio Virtual, organitzades per l'equip de Patrimoni Virtual (**Jaime Molina y Francisco Javier Esclapez**, Juliol de 2016, Universitat d'Alacant i Edifici el Claustre (Ajuntament d'Alacant)
- ❖ Col·laboració amb l'Institut Universitari d'Investigació en Estudis de Gènere en les Jornades de Arqueología e Historia de género (s): Feminismo, materialidades, metodologías y prácticas, organitzades per ArqueUA els dies 20 i 21 d'abril de 2016 en la Universitat d'Alacant.
- ❖ Col·laboració amb ArqueUA en les Jornades de Arqueología, Patrimonio y Memoria de la Guerra Civil Española, celebrades el dia 20 d'octubre de 2016 en la Universitat d'Alacant.